

ระหว่างความชั่วกับความดี ไม่มีคำว่า เป็นกลาง

โดย

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์¹

ขณะที่มีความขัดแย้งในสังคมระหว่างสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ซบใล้ ดร.ทักษิณ ชินวัตรให้พ้นจากความเป็นนายกรัฐมนตรีในข้อหาขายชาติขายแผ่นดิน ขาดจริยธรรม ขาดความสง่างามที่จะเป็นผู้นำประเทศ และกลุ่มที่สนับสนุนให้คุณทักษิณฯ เป็นนายกรัฐมนตรีต่อไปเพราะเห็นว่าเป็นคนเก่ง ช่วยทำให้เศรษฐกิจของไทยเจริญก้าวหน้ามากขึ้นนั้น ก็เกิดกลุ่มที่สามขึ้นคือ กลุ่มที่เรียกร้องให้ทุกฝ่ายเป็นกลางไม่เข้าใครออกใคร

ผู้เขียนขอยืนยันว่า ระหว่างความดีหรือธรรม (ฝ่ายขาว) กับความชั่วหรืออธรรม (ฝ่ายดำ) ไม่มีคำว่า "เป็นกลางหรือสีเทา" ท่านจะต้องเลือกเข้าข้างใดข้างหนึ่ง หากท่านไม่สนใจและอ้างความเบื่อหน่าย ท่านก็ต้องถูกย้อมเป็นสีเทาและเป็นสีดำในที่สุด หากท่านมีสามัญสำนึก คือ รู้ดีรู้ชั่ว รู้ถูกรู้ผิด ท่านก็จะทราบ ว่า ใครดีใครชั่ว ใครถูกใครผิด ...แน่นอนความเป็นกลางของท่านก็มักสะท้อนจุดยืนของท่านว่า กำลังเข้าข้างฝ่ายขาวหรือฝ่ายดำ ยกเว้นท่านถูกรอรับด้วยอคติ ความเขลา หรือ ได้รับลางยศสรรเสริญจากคนหรือกลุ่มคนที่ท่านเข้าข้าง แต่ท่านก็ไม่กล้ายอมรับอย่างเปิดเผย จึงอ้างความเป็นกลางเพื่อกลบเกลื่อนจุดยืนของท่าน

...ท่านเห็นเมฆฝนตั้งเค้า มีเพื่อนบ้านร้องเตือน ท่านจะรอให้ฝนตกก่อนที่จะเก็บข้าวของหรือเสื้อผ้าที่ตากไว้ หรือว่าต้องรีบเก็บก่อนฝนตก?

...ท่านเห็นไฟป่าพัดโหมมาถึงหมู่บ้าน ท่านวางตัวเป็นกลางหรือประมาทเพราะไม่ทราบหรือไม่เชื่อว่า นั่นคือไฟป่าและกำลังจะเผาผลาญบ้านเรือนของท่าน ท่านจะวางตัวเป็นกลางปล่อยให้ไฟไหม้บ้านท่านโดยไม่ทำอะไรหรือ?

...ข้าวของในบ้านของท่านก็สูญหาย มีผู้เตือนว่า คนนั้นคนนี้เป็นขโมย และท่านก็ได้เห็นผู้ร้ายคนนั้นกลุ่มนั้นกำลังวางแผนปล้นบ้านท่านอีก แต่ท่านก็วางตัวเป็นกลาง ไม่เชื่อคำเตือน ปล่อยให้หัวหายจึงล้อมคอกกระนั้นหรือ?

กรณีความขัดแย้งที่กำลังฉีกชาวไทยออกเป็นสองกลุ่มในขณะนี้ คนที่เรียกร้องหาความเป็นกลางก็ย่อมรู้อยู่แก่ใจว่า คนที่ถูกกล่าวหาว่าโกงชาติ โกงแผ่นดิน ขาดจริยธรรม และขาดความสง่างามที่จะเป็นผู้นำของประเทศนั้นเป็นความจริงหรือน่าจะจริง เว้นแต่ท่านจะตาบอด แยกไม่ออกระหว่างขาวกับดำ หรือความดีกับความชั่ว

ระหว่างความขาวกับความดำ หากปล่อยให้ไปไปตามยถากรรม ฝ่ายดำจะชนะ และทำให้ความขาวแปดเปื้อนไปได้ ฝ่ายขาวหากไม่ดูแลก็จะหมองและคล้ำ กลายเป็นฝ่ายริ้วในที่สุด ดังนั้นท่านต้องใช้ความพยายามปกป้องความขาว เพื่อมิให้ความดำเอาชนะ แม้เราจะไม่สามารถทำให้ทุกอย่างขาวสะอาดได้ ก็ต้องพยายามมิให้ความดำมีโอกาสมาแปดเปื้อน

สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า ประทับที่วัดพระเชตุวัน ณ เมืองสาวัตถี ได้ทรงชี้ให้พระภิกษุ ๓๐ รูป สามหมุ่ หมุ่หนึ่งมีพระสารีบุตรเป็นประธานสงฆ์ หมุ่หนึ่งมีพระโมคคัลลานะเป็นประธานสงฆ์ และอีกหมุ่หนึ่งมีพระเทวทัตเป็นประธานสงฆ์ ทรงตรัสว่า ผู้มีจิตหรือนิสัยเหมือนกันก็จะรวมกลุ่มกัน กลุ่มพระสารีบุตรจะทรงปัญญารอบรู้แตกฉานในพระธรรมวินัย กลุ่มพระโมคคัลลานะทรงแตกฉานในพระธรรมวินัยแต่ชอบอภินิหาร ส่วนกลุ่มพระเทวทัตหมกมุ่นในโลกียฤทธิ์ไม่สนใจในพระธรรมวินัย ไม่ปฏิบัติธรรม จึงไม่รู้ไม่เห็นไม่ประจักษ์ด้วยตนเองในคุณวิเศษที่พระสงฆ์ที่เป็นวิญญูชน(ผู้ได้ธรรมวิเศษ) พึงมี จึงไม่เชื่อในความมีฤทธิ์ พิเศษ หรือเจโตปริยญาณ ทรงชี้ให้เห็นว่า คนที่นิสัยเหมือนกันก็จะเห็นดีเห็นงามในคดีเดียวกัน

¹ ศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ หนึ่งในผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา อดีตผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ สถาบันพระปกเกล้า

ในสังคมปัจจุบัน การรวมกลุ่มคนก็จำแนกได้เป็นสองพวก คือ พวกนิยมความเก่งกับนิยมความดี หรือพวกนิยมความร่ำรวยและพวกนิยมความพอเพียง หรือพวกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมกับพวกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

พวกที่เรียกร้องให้เป็นกลาง ก็อ้างว่า เป็นห่วงเศรษฐกิจของชาติจะพังพินาศแท้จริงแล้ว ก็ไม่แน่ใจว่า ห่วงเศรษฐกิจของชาติจริงๆ หรือห่วงเศรษฐกิจของตนเอง คนกลุ่มนี้จะชื่นชมผู้นำที่สร้างความหวังว่า จะทำให้ธุรกิจของตนเจริญรุ่งเรือง ขณะเดียวกันก็กระทำทุกอย่างเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่ตนพึงมีหน้าที่ต้องชำระเพื่อบำรุงแผ่นดิน คนกลุ่มนี้จะดีใจที่สามารถเอาไรต์เอาเปรียบคนอื่นได้ ดีใจที่ทำผิดกฎจราจรและหลบหลีกไม่ถูกจับ อนุมโหมทนาบาปเมื่อทราบว่ามีคนอื่นร่ำรวยเพราะชนะการพนัน ถูกหวย รวยหุ้น โกง หลีกเลี่ยงหรือเอาไรต์เอาเปรียบคนอื่น แม้เมื่อได้ทราบว่า คนที่เป็นใหญ่ในบ้านเมืองบางคนคดโกง ชื่อโรงภาพยนตร์ที่เชียงใหม่แต่โกงไม่ยอมจ่ายเงิน จนถูกฟ้องและศาลฎีกาพิพากษาให้แพ้คดี (คำพิพากษา คดีดำที่ ๑๔๙/๒๕๓๒ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๒) แต่คนที่เห็นเขาวาง ก็ยังเห็นว่า ผู้นำคนนี้เป็นคนดี ทั้งๆ ที่ก็รู้อยู่แก่ใจคนคดโกงจะเป็นคนดีไม่ได้เลย

ผู้เขียนจึงยืนยันว่า ในฐานะที่ชาวไทยนับถือพระพุทธศาสนา จึงควรเลือกฝ่ายดี ฝ่ายธรรมะ และเลิกอ้างหาความเป็นกลาง มิฉะนั้นบ้านเมืองจะพังพินาศ แม้ท่านจะอ้างความเป็นกลางก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหายนะที่จะมาถึงท่านได้อย่างแน่นอน.

ปทุมวัน

๒๙ มีนาคม ๒๕๔๙ ๑๒.๕๐ น.